

Sprøyteteknikk ved bruk av Hussar OD

Marit Skuterud, Bayer CropScience.

God sprøyteteknikk er avgjørende for om resultatet av sprøyting mot grasugas er effektiv eller ikke. Grasplantene som skal bekjempes er små, loddrette og har et vokslag som gjør at det kan være vanskelig å få dråpene til å henge fast. Velg flatdyser framfor minidriftdyser (Low-drift) ved sprøyting mot grasugas.

Grasugas øker

Strengt krav til avrenning og erosjon fra jordbruket gjør det stadig vanligere å la plogen stå om høsten. Erfaringer har imidlertid vist at redusert jordarbeiding gir større utfordringer med grasugas. Drift med redusert jordarbeiding vil derfor kreve økt fokus på bekjempelse av grasugas for å legge til rette for etablering av kornet.

OD formulering

Preparatets formulering har stor betydning for hvilken evne dråpene har til å feste seg på bladene. Dråper fra preparater med OD-formuleringen (Hussar OD) fester seg bedre på bladoverflaten enn for eksempel preparater med SC-formulering. OD-formuleringen gjør også at dråpene spres raskt på bladoverflaten slik at opptaket av preparatet øker. Ved sprøyting med Hussar OD mot grasugas skal man i tillegg tilsette Renol for å øke opptak av aktivstoff og få raskere regnfasthet.

For å utnytte fordelene til OD-formuleringen er god sprøyteteknikk en forutsetning.

Kalibrering av åkersprøyta

Det anbefales å gå igjennom sjekklister for åkersprøyter.

Kalibreringen skal alltid utføres med rent vann i tanken og før bruk av plantevernmidler, og består av tre trinn:

1. kontroll av kjørehastighet
2. valg av væskemengde, dyse og trykk
3. Kontroll av dysenes ytelse

I instruksjonsboka til sprøyta beskrives fremgangsmåten for egenkalibrering av sprøyten.

Informasjon om temaet kan man også finne på Mattilsynets hjemmesider under funksjonstesting.

Unngå low-driftsdyser

Dysenes oppgave er å gi en bestemt mengde sprøytevæske ved gitt trykk og kjørehastighet. De forstøver sprøytevæsken til den dråpestørrelsen som er ønskelig for å få god væskefordeling. Man bør velge den dysen som gir best mulig effekt og minst mulig avdrift. Siden små dråper gir god dekning mens større dråper reduserer faren for avdrift, handler det ofte om å finne best mulig kompromiss når arbeidet skal utføres.

Ulike dysetyper gir ulik dråpestørrelse og egner seg ikke nødvendigvis for samme arbeidsoppgave. Vanlig flatdyse gir små dråper og god væskefordeling som dekker målet effektivt, og egner seg godt

til sprøyteoppgaver som krever optimal dekning og utføres under gode forhold. Lavdriftsdyser gir færre og større dråper, er mindre følsomme for vind og reduserer faren for avdrift dersom sprøyteforholdene ikke er helt optimale. Det samme gjelder injektordyse (Low-driftsdyse) som lager svært store dråper slik at faren for vindavdrift reduseres betydelig.

Ved bekjempelse av grasugras bør man velge en dyse som gir fin til medium forstøvning slik at de små dråpene blir hengende på grasplantene. Vi anbefaler derfor å velge en vanlig flatdyse (ISO 020-seien) som gir fin til medium forstøvning. Vær oppmerksom på at Low-driftsdyser gir for store dråper og derfor er svært uegnet for sprøyting mot smått grasugras.

		Trykk	Hastighet	Vannmengde
Fin forstøvning	ISO 110-020 (gul)	2,3	6 km	14 liter/daa
Medium forstøvning	ISO 110-030 (blå)	2,8	5,6 km	20 liter/daa

Vannmengde

Valg av vannmengde er avhengig av plantekulturens tetthet, risiko for avrenning/avdrift, sprøyteutstyr og dyser. En tett plantebestand krever større væskemengde enn en nyspirt åker, og det kan derfor være fornuftig å vurdere om væskemengden skal økes utover sesongen ettersom plantene blir større. Det er imidlertid viktig at det ikke brukes så mye vann at væska renner av plantene. Det viktigste er å sørge for at grasplantene dekkes så godt at man får tilfredsstillende biologisk virkning.

På noen etiketter står det alltid hvilke væskemengder og trykk som anbefales for det aktuelle preparatet, det er derfor viktig å lese etiketten nøye. Når det skal sprøytes mot grasugras tidlig i sesongen kan væskemengden reduseres noe, det anbefales å bruke mellom 14 og 20 liter per dekar.

Ved sprøyting på duggvåte planter tidlig om morgenen bør man benytte laveste anbefalte vannmengde. Dersom det er mye dugg på plantene anbefales det å utsette sprøyting til åkeren har tørket noe opp. Ved bruk av luftassisterte sprøyter kan væskemengden reduseres etter erfaring, men det er viktig at dose per dekar ikke forandres.

Kjørehastighet

Kjørehastigheten må alltid tilpasses forholdene. Det anbefales å holde samme hastighet under hele arbeidet slik at man unngår feildosering på grunn av variasjon i farten. Det anbefales å finne gir og turtall som passer til ønsket kjørehastigheten på forhånd. Ved sprøyting mot grasugras tidlig i sesongen bør ikke hastigheten overstige 6 km/time.

Kilder:

Mattilsynet

Bioforsk

Norsk Landbruksrådgivning